

Νίκη Κάντζου

Τα Μυστήρια
της ΑΛΦΑΒΗΤΑΣ

Μια περιπέτεια της Ντετέκτιβ της Τέχνης!

Στοιχεία της έκδοσης

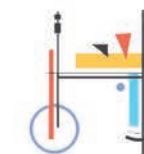
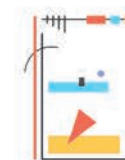
Η Νίκη Κάντζου

είναι εκπαιδευτικός στη δημόσια εκπαίδευση. Έχει κάνει μεταπτυχιακές σπουδές στις Επιστήμες της Αγωγής και είναι ειδική επιστήμονας εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε μουσεία. Έχει γράψει βιβλία για εκπαιδευτικούς και βιβλία Τέχνης για παιδιά. Της αρέσουν τα μουσεία, τα παιχνίδια θησαυρού, τα πραγματικά και τα φανταστικά ταξίδια! Αγαπά πολύ την Ντετέκτιβ της Τέχνης γιατί μαζί δε σταματούν να επισκέπτονται μουσεία και να λύνουν γρίφους! Αγαπημένη της φράση «Κάθε μέρα είναι μια καινούρια μέρα»!

Ευχαριστίες

Ευχαριστώ πολύ τον Γιώργο Βασδέκη και την Ουραλένια Βασδέκη που βοήθησαν την Ντετέκτιβ της Τέχνης να επιστρέψει για να συνεχίσει το ταξίδι της στην Τέχνη μαζί με τα παιδιά! Επίσης, ευχαριστώ πολύ το κοινό (εκπαιδευτικούς, μουσειοπαιδαγωγούς, παιδιά, γονείς) που την αγκάλιασαν και την ακολούθησαν στις περιπέτειές της στα 12 χρόνια που πέρασαν! Από την αρχική ιδέα που γεννήθηκε στην Pinacoteca di Brera του Μιλάνο και στο Palazzo Pitti της Φλωρεντίας, αλλά πήρε σάρκα και οστά στα μουσεία και τις πινακοθήκες της Αθήνας η Ντετέκτιβ της Τέχνης είναι εδώ το ίδιο ενθουσιώδης και παιχνιδιάρη! Η κεφάτη και σκανταλιέρα Ντετέκτιβ της Τέχνης υποκλίνεται και τους ευχαριστεί όλους και όλες από καρδιάς!

Τα γράμματα είναι πρακτικά και χρήσιμα σύμβολα, αλλά και μια γνήσια, εσωτερική μελωδία.

V. Kandinsky

Πρόλογος

Η εξοικείωση με τα **γράμματα της αλφαβήτας** αποτελεί μια κατάκτηση των παιδιών που ξεκινά πριν μάθουν να διαβάζουν. Τα μικρά παιδιά συνήθως ξεκινούν να αναγνωρίζουν τα γράμματα της αλφαβήτας μέσα από το αρχικό γράμμα του ονόματός τους και ακολουθούν τα υπόλοιπα που περιλαμβάνονται σε αυτό. Επιπρόσθετα, η επαφή τους με λεζάντες σε συσκευασίες τροφίμων, ταμπέλες καταστημάτων, εικονογραφημένα βιβλία, τίτλους έργων τέχνης τα βοηθά να αναγνωρίζουν και να μαθαίνουν κάποια από τα γράμματα του αλφάβητου.

Σκοπός του συγκεκριμένου βιβλίου είναι να προσφέρει στους **εκπαιδευτικούς** προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας, στους γονείς, και σε όσους εργάζονται σε **πολιτιστικούς φορείς** (π.χ. μουσεία, κέντρα δημιουργικής απασχόλησης) ένα χρήσιμο ερ-

γαλείο για να εξοικειωθούν τα παιδιά με τα γράμματα της αλφαβήτας μέσα από επιλεγμένα έργα ζωγραφικής ενισχύοντας ταυτόχρονα την παρατηρητική τους ικανότητα στο πλαίσιο του οπτικού γραμματισμού.

Ειδικότερα το βιβλίο **«Τα μυστήρια της Αλφαβήτας»** ενθαρρύνει τα παιδιά:

- να έρθουν σε επαφή με τα γράμματα της αλφαβήτας με **παιγνιώδη τρόπο**.
- να αναπτύξουν τη **φωνολογική τους ενημερότητα**.
- να αναπτύξουν μια **προσωπική σχέση με έργα ζωγραφικής** από διάφορους πολιτισμούς, εποχές και τόπους.
- να συμμετέχουν σε συζητήσεις, ερμηνείες και να **αλληλοεπιδρούν στο πλαίσιο της ομάδας**.
- να αναπτύξουν την **κριτική και δημιουργική σκέψη** και να **επιλύουν προβλήματα**.

Στο βιβλίο περιλαμβάνονται **48 γρίφοι** και **96 έργα ζωγραφικής** που σχετίζονται με τα γράμματα της αλφαβήτας. Για κάθε γράμμα της αλφαβήτας υπάρχουν δύο γρίφοι οι οποίοι συνοδεύονται από έργα ζωγραφικής και παροτρύνουν τα παιδιά με ευχάριστο

τρόπο να τα παρατηρήσουν προσεκτικά και να βρουν λέξεις που σχετίζονται με συγκεκριμένο γράμμα του αλφάβητου. Το παιχνίδι της φωνολογικής ενημερότητας συνεχίζεται μέσα από την αναζήτηση κι άλλων λέξεων που το αρχικό τους γράμμα συνδέεται με το περιεχόμενο των έργων ζωγραφικής.

Η **Ντετέκτιβ της Τέχνης** επιστρέφει 10 χρόνια μετά την πρώτη της επικοινωνία με τα παιδιά σε νέες περιπέτειες. Αυτή τη φορά τα οδηγεί μέσα από τον κόσμο της Τέχνης για να γνωρίσουν το αλφάβητο δημιουργώντας μια **Πινακοθήκη Αλφαβήτας**.

Συγκεντρώνει έργα ζωγραφικής και τα παρατηρεί με κέφι, χιούμορ και ενθουσιασμό για να λύσει τους γρίφους της αλφαβήτας! Αναζητά την περιπέτεια και σας προσκαλεί να συμμετάσχετε σε αυτό το παιχνίδι εξερεύνησης, όπου οι συγκινήσεις και οι εκπλήξεις δε σταματούν ποτέ!

Τρόπος χρήσης του βιβλίου «Τα μυστήρια της Αλφαβήτας»

1ο βήμα: οι γρίφοι

Διαβάζουμε κάθε **γρίφο** στα παιδιά και τα ενθαρρύνουμε να βρουν τη **λέξη** που ξεκινά με ένα συγκεκριμένο **γράμμα**. Η λύση του γρίφου διευκολύνεται μέσα από την προσεκτική παρατήρηση δύο έργων ζωγραφικής που το **εικαστικό** περιεχόμενο του ενός συνδέεται άμεσα με τον γρίφο.

2ο βήμα: είσαι πολύ καλός/ή ντετέκτιβ της τέχνης... συνέχισε να παρατηρείς!

Ενθαρρύνουμε τα παιδιά να παρατηρήσουν το δεύτερο **έργο ζωγραφικής** που δεν συνδέεται με τον γρίφο αλλά το εικαστικό του περιεχόμενο σχετίζεται με το ίδιο συγκεκριμένο γράμμα και να βρουν μια λέξη. Η λέξη είναι γραμμένη **ανάποδα** και αποτελεί έναν ευχάριστο τρόπο ώστε τα μεγαλύτερα παιδιά να την εντοπίσουν.

3ο βήμα: φύλλο παιχνιδιού

Προτείνουμε στα παιδιά να συμπληρώσουν τα φύλλα παιχνιδιού με **έργα ζωγραφικής** που σχετίζονται με γράμματα της αλφαβήτας.

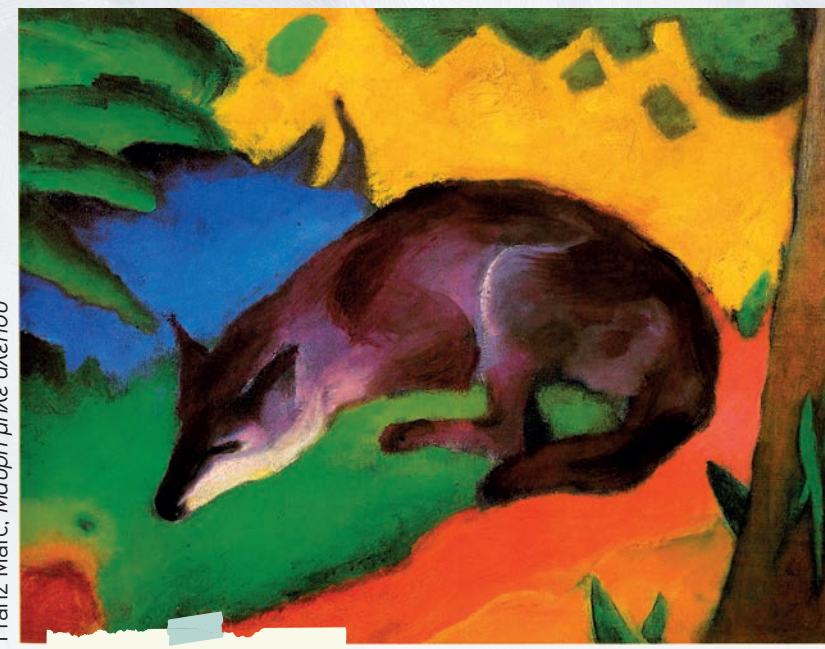
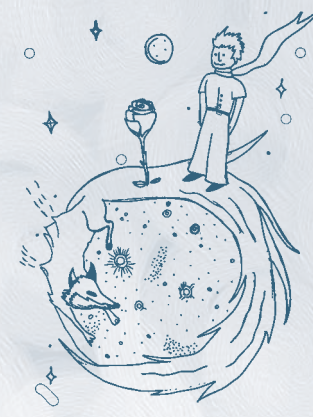
Διάβασε τον χρίφο με προσοχή και βρες για ποιον/ο ή τι σου μιλούν! Πρόσεξε, η απάντηση ξεκινά με το γράμμα **α**

Aa

και βρίσκεται γραμμένη στον πίνακα κάτω αριστερά!

α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω

Είναι φίλη με τον πρίγκιπα τον μικρό που ζει σε έναν πλανήτη μακρινό. Λένε ότι έχει μεγάλη πονηριά αλλά βλέπει με τα μάτια που έχει η καρδιά. Ποια είναι;

Franz Marc, Μαύρη μπλε αλεπού

αλεπού

Και ώρα παρατήρησε τον πίνακα ζωγραφικής στα δεξιά και πες τι βλέπεις και ξεκινά από το γράμμα **α**. Είναι γραμμένο ανάποδα πάνω στον πίνακα. Το βρήκες;

Camille Pissarro, Βοσκόπουλα με μια αγελάδα

ροζόλεχο

Μπράβο! Είσαι πολύ καλός/ή Ντετέκτιβ της Τέχνης!

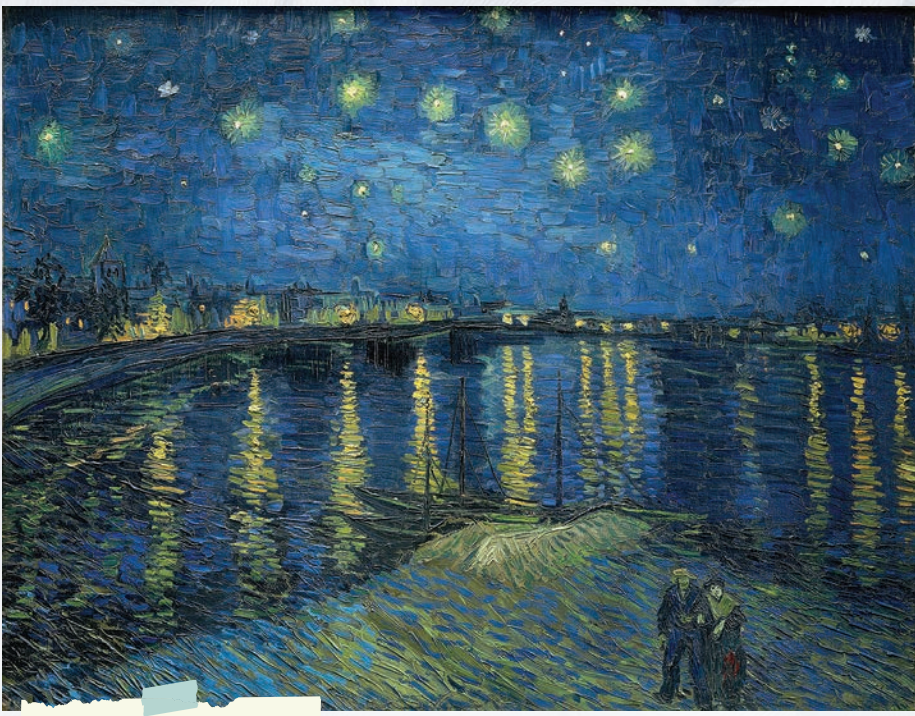

Διάβασε τον χρίφο με προσοχή και βρες για ποιον/ο ή τι σου μιλούν! Πρόσεξε, η απάντηση ξεκινά με το γράμμα **α** και βρίσκεται γραμμένη στον πίνακα κάτω αριστερά!

Aa

α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω

Τη νύχτα λάμπουν στον ουρανό φωτάκια λαμπερά, φωτάκια φωτεινά. Αν κάποια πέσουν από ψηλά κάνε μια ευχή να έχεις όλα τα καλά! Ποια είναι;

Vincent van Gogh, Ένασπρη νύχτα στον ποταμό Ροδανό

αστέρια

Και ώρα παρατήρησε τον πίνακα ζωγραφικής κάτω δεξιά και πες τι βλέπεις και ξεκινά από το γράμμα **α**. Είναι γραμμένο ανάποδα πάνω στον πίνακα. Το βρήκες;

Raphael, Άγγελοι

ιολεχσδò

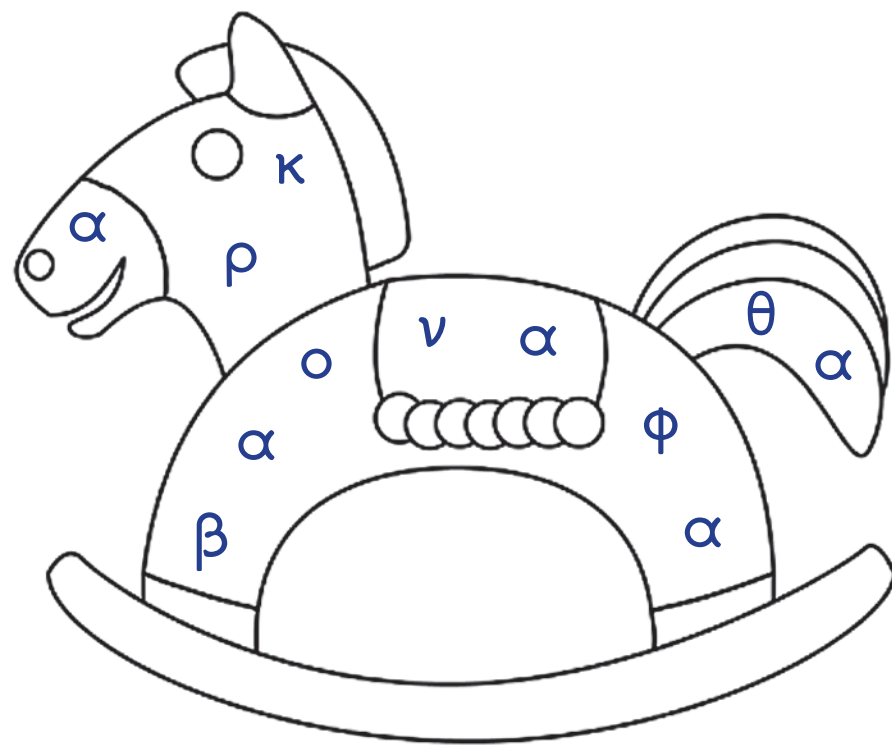
Μπράβο! Είσαι πολύ καλός/ή Ντετέκτιβ της Τέχνης!

Aa

Αυτό είναι το μπλε άλογο που ζωγράφησε ο καλλιτέχνης Franz Marc. Εσύ κοίταξε τα γράμματα στο διπλανό άλογο και βάλε σε κύκλο το γράμμα **α**. Μετά γράψε τη λέξη **άλογο** στο πλαίσιο.

...και τώρα λίγο παιχνίδι!

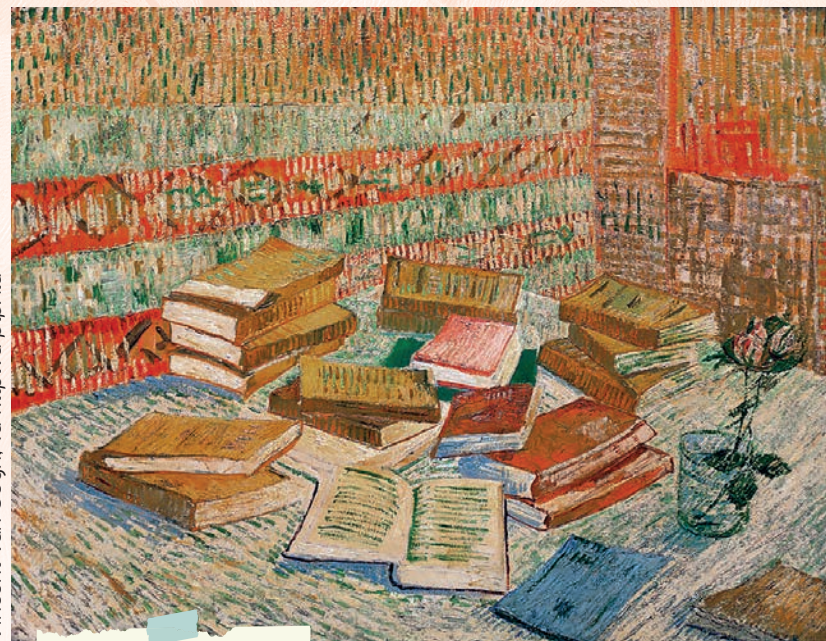

Franz Marc, Μικρό μπλε άλογο

Διάβασε τον ορίφο με προσοχή και βρες για ποιον/ο ή τι σου μιλούν! Πρόσεξε, η απάντηση ξεκινά με το γράμμα **β** και βρίσκεται γραμμένη στον πίνακα κάτω αριστερά!

Bβ

Vincent van Gogh, Τα κίτρινα βιβλία

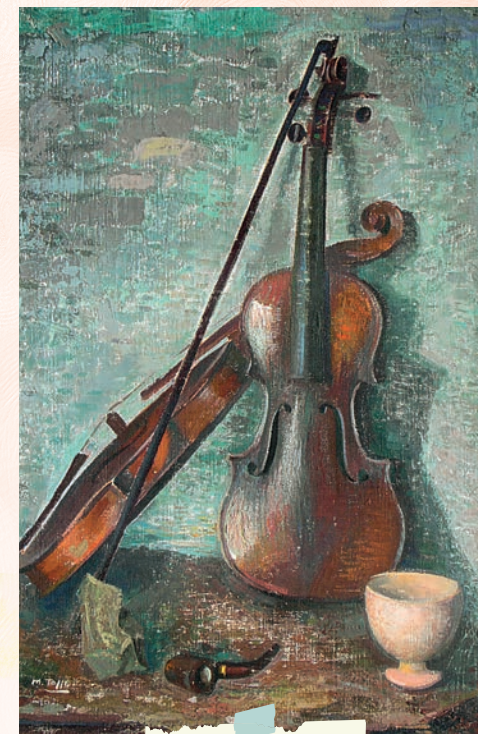
βιβλία

α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω

Τις σελίδες τους ξεφυλλίζω γρήγορα ή αργά τα διαβάζω και ταξιδεύω μακριά. Ιστορίες και γνώσεις μας χαρίζουν. Ιδέες στο μυαλό μου ανθίζουν. Ποια είναι;

Και τώρα παρατήρησε τον πίνακα ζωγραφικής στα δεξιά και πες τι βλέπεις και ξεκινά από το γράμμα **β**. Είναι γραμμένο ανάποδα πάνω στον πίνακα. Το βρήκες;

Mario Tozzi, Βιολί

βιολί

Μπράβο! Είσαι πολύ καλός/ή Ντετέκτιβ της Τέχνης!

Διάβασε τον γρίφο με προσοχή και βρες για ποιον/ο ή τι σου μιλούν! Πρόσεξε, η απάντηση ξεκινά με το γράμμα **β** και βρίσκεται γραμμένη στον πίνακα **κάτω αριστερά!**

Ββ

α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω

Ταξιδεύει στο νερό πάει γιαλό γιαλό. Πάρτε τα κουπιά αέρας στα πανιά. Ποια είναι;

Και ώρα παρατήρησε τον πίνακα ζωγραφικής κάτω δεξιά και πες τι βλέπεις και ξεκινά από το γράμμα **β**. Είναι γραμμένο ανάποδα πάνω στον πίνακα. Το βρήκες;

Wayne Thiebaud, Οι βάρκες

βάρκα

Alexandra Chachereau, Βαλίτσα

βαλίτσα

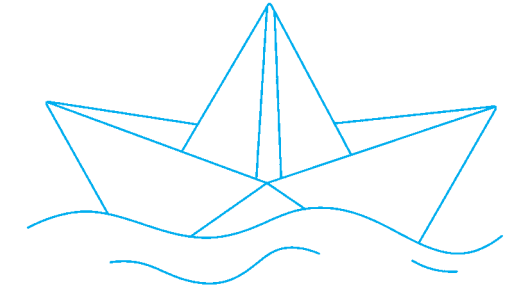
Μπράβο!
Είσαι πολύ καλός/ή
Ντετέκτιβ
της Τέχνης!

...και τώρα λίγο παιχνίδι!

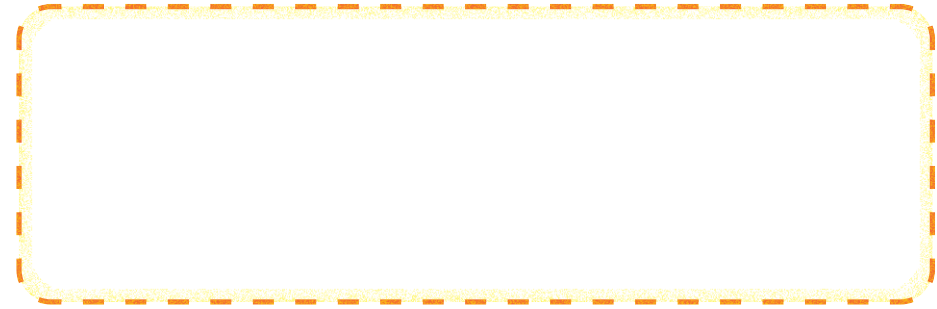

Αν κοιτάξεις το έργο ζωγραφικής του Alfred Wallis θα σου έρθουν στο μυαλό οι σίχτοι από το ποίημα του Ο. Ελύτη «Το ερελοβάπορο». Διάβασε τους δύο σίχους, βάλε σε κύκλο τις λέξεις που ξεκινούν από το γράμμα **β** και μετά γράψε τη λέξη **βαπόρι** στο πλαίσιο.

Βαπόρι στολισμένο βγαίνει στα βουνά κι αρχίζει τις μανούβρες «βίρα μάϊνα».

Alfred Wallis, Βαπόρι

Pierre-Auguste Renoir, Παιδί με γάτα

γάτα

Γ γ

Διάβασε τον χρίφο με προσοχή και βρες για ποιον/ο ή τι σου μιλούν! Πρόσεξε, η απάντηση ξεκινά με το γράμμα **Γ** και βρίσκεται γραμμένη στον πίνακα κάτω αριστερά!

α β **γ** δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω

Νιάου, νιάου μια φωνή τρώει ψάρι με όρεξη πολλή. Αθόρυβα περπατά διαπεραστικά κοιτά! Ποια είναι;

Και ώρα παρατήρησε τον πίνακα ζωγραφικής στα δεξιά και πες τι βλέπεις και ξεκινά από γράμμα **Γ**. Είναι γραμμένο ανάποδα πάνω στον πίνακα. Το βρήκες;

Μπράβο! Είσαι πολύ καλός/ή Ντετέκτιβ της Τέχνης!

ινύοqυοδ

Michael Sowa, Γουρούνι σε εθνικό δρόμο

Νικόλαος Λύτρας, Το γάλα

γάλα

Γ γ

Διάβασε τον χρίφο με προσοχή και βρες για ποιον/ο ή τι σου μιλούν! Πρόσεξε, η απάντηση ξεκινά με το γράμμα **Γ** και βρίσκεται γραμμένη στον πίνακα κάτω αριστερά!

α β **γ** δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω

Το πίνουμε όλοι από μωρά κατσικίσιο, αγελαδινό. Έχει χρώμα λευκό αχ πολύ το αγαπώ! Ποιο είναι;

Edouard Vuillard, Η σούπα της Ανέτ

Μπράβο! Είσαι πολύ καλός/ή Ντετέκτιβ της Τέχνης!

ήιgυιg

Και ώρα παρατήρησε τον πίνακα ζωγραφικής στα δεξιά και πες τι βλέπεις και ξεκινά από το γράμμα **Γ**. Είναι γραμμένο ανάποδα πάνω στον πίνακα. Το βρήκες;

Γδ

Στον τίτλο του έργου ζωγραφικής του Ralph Hedley υπάρχει μια λέξη που ξεκινά από το γράμμα Γ. Είναι κρυμμένη ανάμεσα σε άλλες λέξεις. Αφού τη βρεις κύκλωσέ τη και γράψε τη στο πλαίσιο.

τραπέζι

σκουφί

κορίτσι

παππούς

παράθυρο

κάδρο

γάντια

πολυθρόνα

...και τώρα λίγο παιχνίδι!

Ralph Hedley. Τα γάντια

Διάβασε τον γρίφο με προσοχή και βρες για ποιον/ο ή τι σου μιλούν! Πρόσεξε, η απάντηση ξεκινά με το γράμμα Δ

Δδ

και βρίσκεται γραμμένη στον πίνακα κάτω αριστερά!

Henri Lebasque. Στο δάσος

δάσος

αβγδεζηθικλμνξοπρστυφχψω

Όταν ο λύκος δεν είναι εδώ εσύ κι εγώ εκεί περπατώ! Έχει δέντρα μεγάλα και μικρά πρόσεξε μην ξεκινήσει πυρκαγιά! Ποιο είναι;

Και τώρα παρατήρησε τον πίνακα ζωγραφικής στα δεξιά και πες τι βλέπεις και ξεκινά από το γράμμα Δ. Είναι γραμμένο ανάποδα πάνω στον πίνακα. Το βρήκες;

Μπράβο! Είσαι πολύ καλός/ή Ντετέκτιβ της Τέχνης!

ινιφλζδ

Keith Haring. Δελφίνια

δαχτυλίδι

Δδ

Διάβασε τον χρίφο με προσοχή και βρες για ποιον/ο ή τι σου μιλούν! Πρόσεξε, η απάντηση ξεκινά με το γράμμα Δ και

βρίσκεται γραμμένη στον πίνακα κάτω αριστερά!

α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω

Στα δάκτυλα το φορά από ασημί ή χρυσό! Αχ, πόσο τ' αγαπώ αν το χάσω θα χαθώ! Ποιο είναι;

Και τώρα παρατήρησε τον πίνακα ζωγραφικής στα δεξιά και πες τι βλέπεις και ξεκινά από το γράμμα Δ. Είναι γραμμένο ανάποδα πάνω στον πίνακα. Το βρήκες;

Μπράβο! Είσαι πολύ καλός/ή Ντετέκτιβ της Τέχνης!

Friedensreich Hundertwasser. Ξεχωριστά δέντρα

η ρ ζ υ ξ ε δ

Δδ

Στον τίτλο του έργου ζωγραφικής του Wayne Thiebaud χάθηκε το πρώτο γράμμα της λέξης «Δώρο». Γράψε πάνω στη γραμμή το γράμμα Δ. Μετά ζωγράφισε στο πλαίσιο ένα δώρο που θα έκανες σε έναν φίλο/η σου.

Wayne Thiebaud. Δώρο

_ώρο

...Και τώρα λίγο παιχνίδι!

